

Postanowienie z dnia 14 maja 1998 r.

I PKN 111/98

Po ustaniu stosunku pracy pracownik nie ma interesu prawnego w ustaleniu, że nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w naturze. Może bowiem dochodzić na podstawie art. 171 § 1 KP ekwiwalentu za nie wykorzystany urlop.

Przewodniczący SSN: Zbigniew Myszka, Sędziowie SN: Walerian Sanetra, Barbara Wagner (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 14 maja 1998 r. sprawy z powództwa Leona K. przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych S.A. Inspektoratowi w R. o ustalenie i zapłatę, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach-Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 2 października 1997 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d r z u c i ć kasację.

U z a s a d n i e n i e

Leon K. wnosił o ustalenie, że w 1994 r. nie korzystał z urlopu wypoczynkowego za ten rok a w dniach od 9 do 12 marca 1994 r. nie korzystał z zaległego urlopu za 1993 r., oraz o zasądzenie od Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA - Inspektorat w R. na jego rzecz kwoty 1200 zł tytułem ekwiwalentu za nie wykorzystany urlop. Pismem procesowym z dnia 24 kwietnia 1997 r. rozszerzył powództwo do 6.000 zł uzasadniając tę czynność tym, że takie określenie wartości przedmiotu sporu daje mu gwarancję iż wyrok Sądu Wojewódzkiego w Katowicach-Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku nie będzie ostateczny.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Raciborzu wyrokiem z dnia 20 maja 1997 r. [...] oddalił powództwo. Zdaniem Sądu, skoro Leonowi K. przysługuje roszczenie z art. 171 KP o zapłatę ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, nie może on dochodzić ustalenia prawa do tego urlopu. Powód wykorzystał w naturze urlop za 1993 r. w wymiarze 19 dni i za 1994 r. w wymiarze 26 dni. Ponadto wypłacono mu ekwiwalent w kwocie 2.627.200 zł (przed denominacją) za 12 dni urlopu za 1993 r. oraz zwolniono z obowiązku wykonywania pracy w okresie wypowiedzenia.

Powyższy wyrok Leon K. zaskarżył apelacją i podnosząc zarzuty naruszenia prawa materialnego, a to art. 189 KPC, oraz art. 170 i 171 § 1 KP, nieważności postępowania, niewyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, sprzeczności ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem oraz uchybień procesowych mających wpływ na wynik sprawy wniósł o jego uchYLENIE i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji spoza okręgu Sądu Wojewódzkiego w Katowicach.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach-Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z dnia 2 października 1997 r. [...] oddalił apelację. W ocenie Sądu prawidłowe są ustalenia, że Leon K. korzystał z urlopu wypoczynkowego za 1993 r. w dniach od 9 do 16 marca 1994 r. Skoro na sporządzonym przez Zofię C. zestawieniu zaległych urlopów powód sam wpisał daty, w których chce wykorzystać urlop, to strona pozwana słusznie potraktowała ów zapis jako podanie o urlop w okresie od 9 do 31 marca 1994 r. i w tym terminie udzieliła mu urlopu. Ponieważ powód przedstawił zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy za okres od 17 marca do 10 kwietnia 1994 r. strona pozwana wypłaciła mu ekwiwalent za część urlopu nie wykorzystanego z powodu choroby. W okresie wypowiedzenia Leon K. naruszając dyscyplinę pracy nie wykonywał swoich obowiązków pracowniczych. Strona pozwana udzieliła mu więc urlopu w wymiarze 45 dni (26 dni bieżącego i 19 dni za 1993 r.) - od 16 maja do 29 czerwca 1994 r. Sąd pierwszej instancji zebrał wystarczający materiał dowodowy i dokonał jego oceny w granicach zakreślonych w art. 233 § 1 KPC. Nadto, w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi nieważność postępowania. Powód miał możliwość obrony swoich praw w pełnym zakresie. Był zawiadamiany o terminach wszystkich rozpraw. Jeżeli nie uczestniczył w niektórych posiedzeniach, to był to jego wolny wybór.

Leon K. zaskarżył ten wyrok kasacją zarzucając nieważność postępowania (art. 379 pkt 4 i 5 KPC), naruszenie prawa materialnego tj. przepisów art. 163 § 2 KP

art. 170 i 171 § 1 KP art.189 KPC przez ich błędną wykładnię lub niezastosowanie, „naruszenie wszelkich możliwych zasad i przepisów postępowania w tym np. preparation orzeczeń i protokołów, manipulowanie właściwością rzeczową przez łączenie, wyłączanie i ponowne łączenie w celu dzielenia poszczególnych roszczeń, niedopuszczanie dowodów wnioskowanych przez powoda, symulowanie, że dowody takie się dopuszcza i prowadzi, tworzenie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zamiast ich ustalania, niewyjaśnienie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego lub stworzonego przez Sąd materiału w sprawie, mylenie fikcji z rzeczywistością, faktów z życzeniami, czyli między innymi - art. art. 128,129,148,158 § 1, 160, 210 § 2, 217 § 2, 230, 232, 233 § 2, 248 § 1, 249 § 1 KPC”. Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i wyroku Sądu pierwszej instancji, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania innemu Sądowi z poza okręgu działania Sądu Wojewódzkiego w Katowicach oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania. W obszernym uzasadnieniu kasacji powód powtórzył argumenty przytoczone uprzednio w apelacji i innych licznych pismach procesowych.

W odpowiedzi na kasację Powszechny Zakład Ubezpieczeń-Inspektorat w R. wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od skarżącego kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Leon K., wbrew odmiennemu jego twierdzeniu, nie ma interesu prawnego w ustaleniu, że w dniach od 9 do 16 marca 1994 r. nie przebywał na urlopie, skoro, wobec rozwiązania stosunku pracy, może, stosownie do art. 171 § 1 KP, dochodzić ekwiwalentu pieniężnego za nie wykorzystany urlop. Rozpoznawana sprawa jest zatem sprawą o świadczenie.

Zgodnie z art. 393 pkt 1 KPC kasacja nie przysługuje w sprawach o świadczenie, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięć tysięcy złotych. W pozwie Leon K. domagał się zasądzenia od strony pozwanej 1.200 zł. W piśmie procesowym z dnia 24 kwietnia 1997 r. rozszerzył swoje żądanie do kwoty 6000 zł. Z uzasadnienie pisma wynika niewątpliwie, że jedynym motywem dokonania tej czynności była możliwość zaskarżenia niekorzystnego dla powoda, jak przypuszczał, wyroku Sądu drugiej instancji kasacją. Na pytanie Sądu Najwyższego o wartość przedmiotu zaskarżenia Leon K. na rozprawie w dniu 14 maja 1998 r.

oświadczył , że stosując przewidziane w art. art. 19 - 26 KPC w związku z art. 393 pkt 1 KPC zasady ustalania tej wartości, jego żądanie nie sięga 5. 000 zł.

Kasacja jest środkiem zaskarżenia o ograniczonym czasowo, podmiotowo i przedmiotowo zakresie. W sprawach o świadczenie o jej dopuszczalności decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. Wartość tę ustala się w sposób określony w art. 19 i nast. KPC, a dokonane przez skarżącego obliczenie podlega kontroli Sądu (art. 25 w związku z art. 393 pkt 1 KPC). Nie może być prawnie skuteczne woluntarystyczne wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę wyższą niż pięć tysięcy złotych po to , by strona niekorzystny dla niej wyrok mogła zaskarżyć kasacją. Działanie takie ma na celu obejście art. 393 pkt 1 KPC i nie może wywołać zamierzonego przez skarżącego skutku prawnego.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy stosownie do art. 393⁸ § 1 KPC orzekł jak w sentencji.

=====